

Metallien jalostuksen rakennekatsaus

heinäkuu
2014

TEKNOLOGIATEOLLISUUS RY / THE FEDERATION OF FINNISH TECHNOLOGY INDUSTRIES
METALLINJALOSTAJAT RY / ASSOCIATION OF FINNISH STEEL AND METAL PRODUCERS

Postiosoite Postal Address	Käyntiosoite Visiting Address	Puhelin (vaihe) Tel. (switchboard)	Faksi Facsimile	Internet
PL/P.O. Box 10 FI-00313 Helsinki	Eteläranta 10 FI-00130 Helsinki	09 192 31 +358 9 192 31	09 624 462 +358 9 624 462	www.teknologiateollisuus.fi www.teknologiateollisuus.fi/metallinjalostajat

Metallien jalostus tuo Suomeen joka kahdeksannen vientieuron

Metallien jalostuksen osuus Suomen viennistä on edelleen erittäin korkealla tasolla ankarasta hintakilpailusta huolimatta. Laskevista tuottajahinnoista ja kovista kustannuspaineista huolimatta ala pystyi nostamaan jalostusarvoaan lähes 16 prosenttia vuonna 2013. Yrityksissä on siis tehty vaikeina aikoina oikeita liikkeitä.

Metallien jalostus on edelleen Suomen teollista selkärankaa. Sen osuus koko Suomen tavaraviennistä oli vuonna 2013 peräti 12 prosenttia. Noin joka kahdeksas vientieuro tuli metallien jalostuksen tuotteista. Ala on yksi merkittävimmistä nettovientialoista Suomessa nettoviennin ollessa lähes 2,5 miljardia euroa vuonna 2013. Jos metallimalmien tuontia ei huomioida, oli alan nettovienti lähes neljä miljardia euroa vuonna 2013.

Alan liikevaihto Suomessa oli viime vuonna 8,8 miljardia euroa. Alkuvuonna 2014 tuotantomäärät ovat pysyneet ennallaan. Globaalin talouden elpyminen ja erityisesti toiveet Euroopan talouden positiivisemmasta kehityksestä luovat toiveita tuotantomäärien ja liikevaihdon kasvusta.

Tuotannon volyyymi on pysynyt Suomessa melko vakaana, mutta ankara hintakilpailu on yhä kove-neva haaste. Markkinoiden epävarmuus ja lainsäädännöllä luodut yksipuoliset lisäkustannukset ovat suuria ongelmia. Alkuvuonna 2014 EU-maiden osuus alan viennistä on kasvanut reilusti noin 75 prosenttiin. Osuuden kasvu johtuu osittain Venäjän viennin voimakkaasta lähes 50 prosentin laskusta. Myös vienti Aasiaan on laskenut melko voimakkaasti vuoden alkupuolella.

- Huolimatta tuotannon hienoisesta kasvusta, on liikevaihto alalla kuitenkin laskenut. Pitkään laskeneet hinnat ja jatkuvat kustannuspaineet ovat olleet yrityksille vaikea yhtälö viime vuosina. Liikevaihdon laskuun on vaikuttanut myös monien raaka-aineiden hintojen lasku maailmanmarkkinoilla. Suomen kustannuskilpailukyvyistä on pidettävä hyvää huolta erityisesti hankalan kysyntätilanteen ja alhaisten tuottajahintojen aikaan, toteaa Metallinjalostajat ry:n toimitusjohtaja **Mika Nykänen**.

Nykyiset hallituspuolueet ovat luvanneet, ettei teollisuudelle tule lisärasitteita hallituskauden aikana. Tästä päätöksestä on pidettävä kiinni.

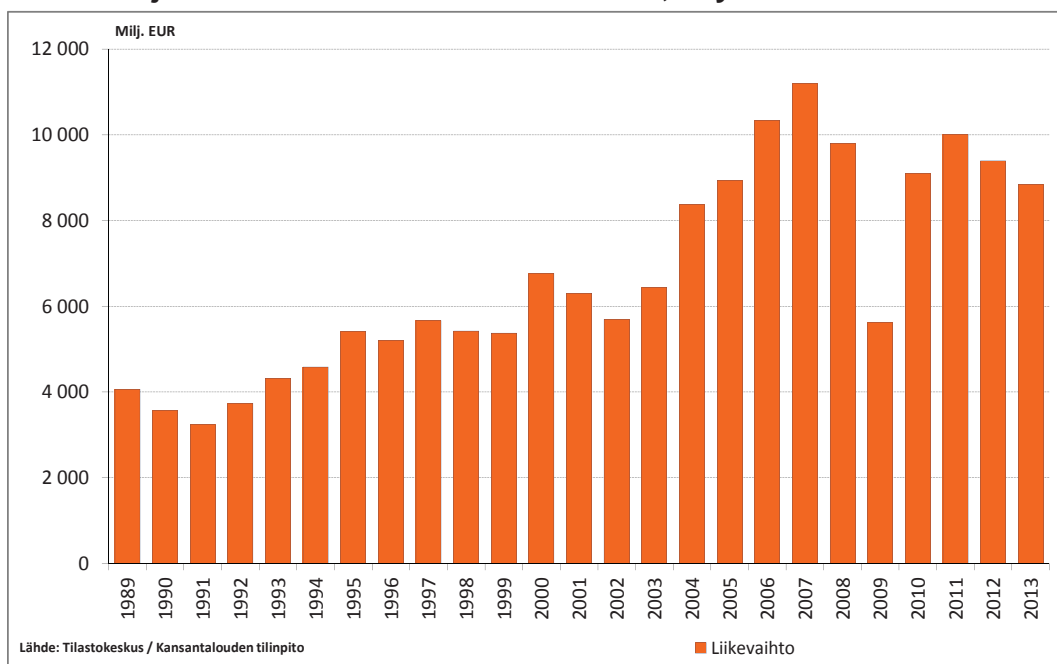
- Metallien jalostajat tuovat raaka-aineita maailmalta ja vievät lopputuotteita kansainvälisille asiakkaille. Lisäarvon pitää Suomessa syntyä kilpailukykyisesti ja logistiikan toimia siten, ettei kilpailukykyä menetetä, painottaa Nykänen.

- Rikkidirektiivin ja päästökaupan kustannuksia pitää siis kompensoida keskeisten EU-kilpailijoidemme tapaan, vaatii Nykänen.

- Metallien jalostus on Suomessa korkean osaamisen ala. Uuteen huippuosaamiseen on tärkeää investoida. Tekes, strategisen huippuosaamisen keskittymät SHOK:t ja yliopistot ovat keskeisiä, kun uutta menestystä rakennetaan. Nyt pitäisi lisätä eikä vähentää menestykseen tähtäävää tutkimustoimintaa, toteaa Nykänen.

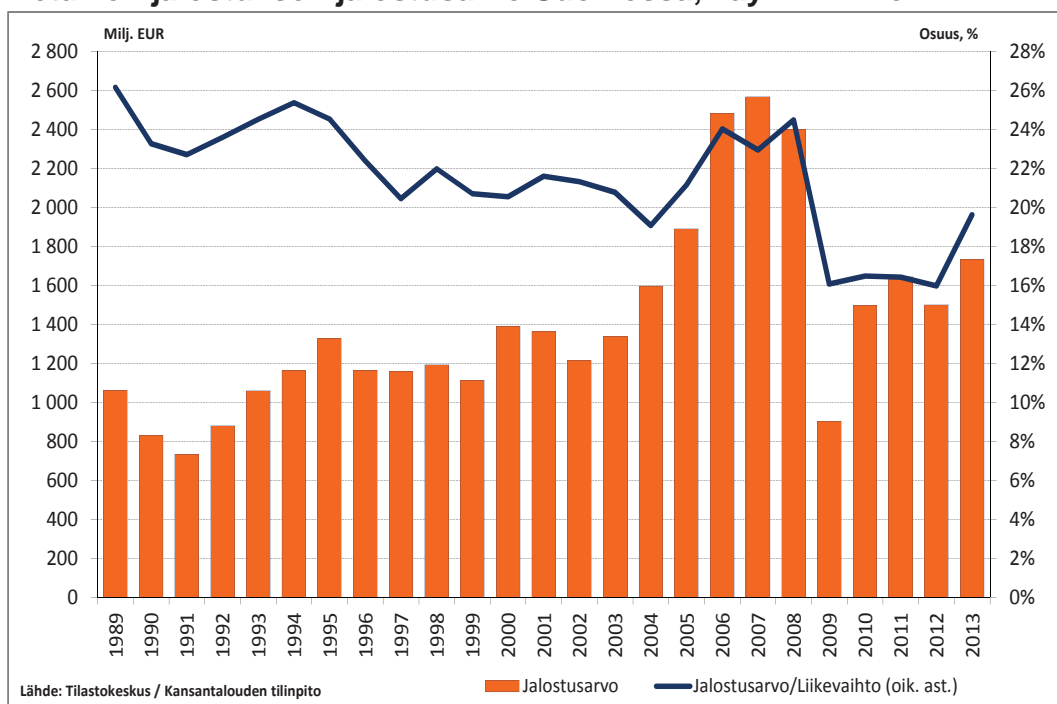
Lisätietoja: Toimitusjohtaja Mika Nykänen, Metallinjalostajat ry, puh 040 825 7329
Ekonomisti Petteri Rautaporras, puh. 050 304 2220,
etunimi.sukunimi@teknologiateollisuus.fi

Metallien jalostuksen liikevaihto Suomessa, käyvin hinnoin

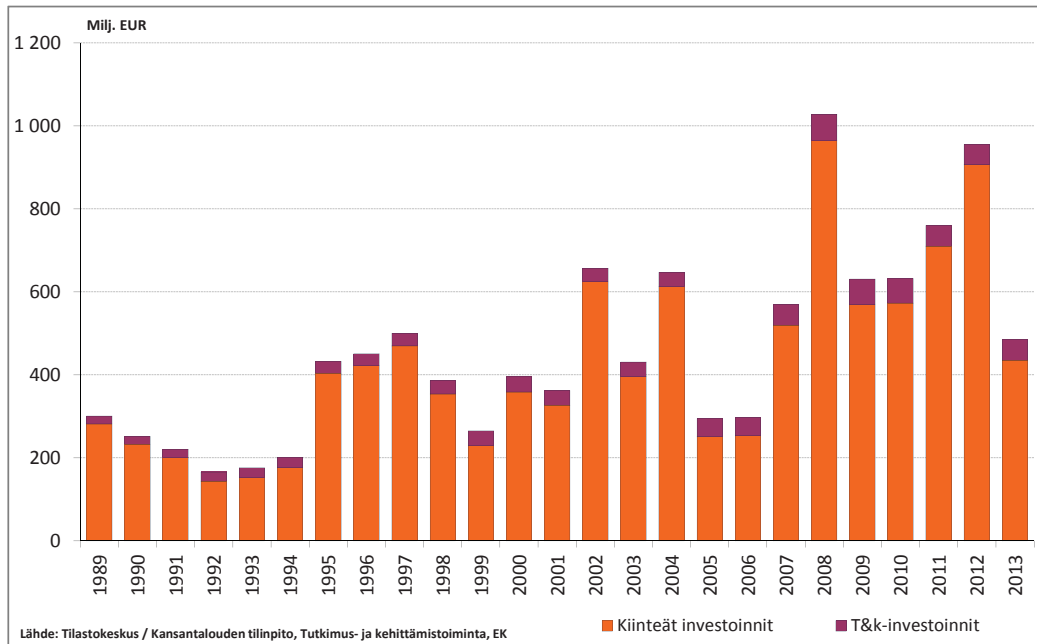
Metallien jalostuksen liikevaihto Suomessa oli vuonna 2013 noin 8,8 Mrd. euroa, edellisvuoden liikevaihdon ollessa n. 9,4 Mrd. euroa.

Metallien jalostuksen jalostusarvo Suomessa, käyvin hinnoin

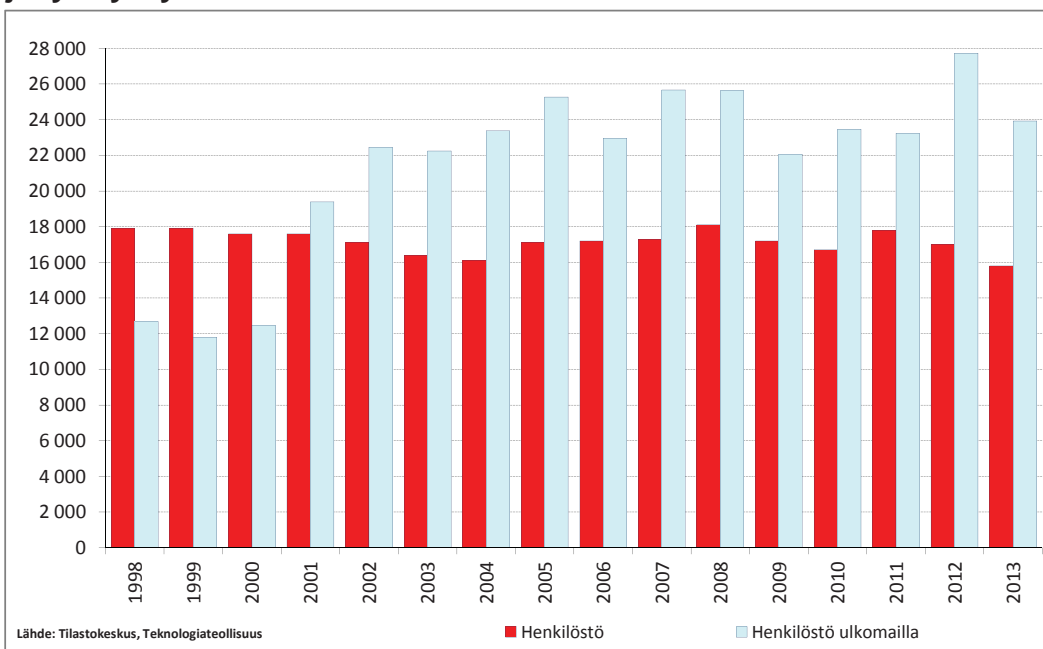
Metallien jalostuksen jalostusarvo Suomessa oli vuonna 2013 n. 1,7 Mrd. euroa. Vuodesta 2012 jalostusarvo nousi peräti 16 prosenttia. Jalostusarvon kasvu sekä jalostusarvon ja liikevaihdon suhteen nousu on positiivinen merkki alalla ja kertoo osaltaan alan tuotteiden jalostusasteen noususta viime vuonna, sekä yritysten oikean suuntaisista toimista alenevien hintojen ja nousevien kustannusten aikana.

Metallien jalostuksen investoinnit Suomessa, käyvin hinnoin

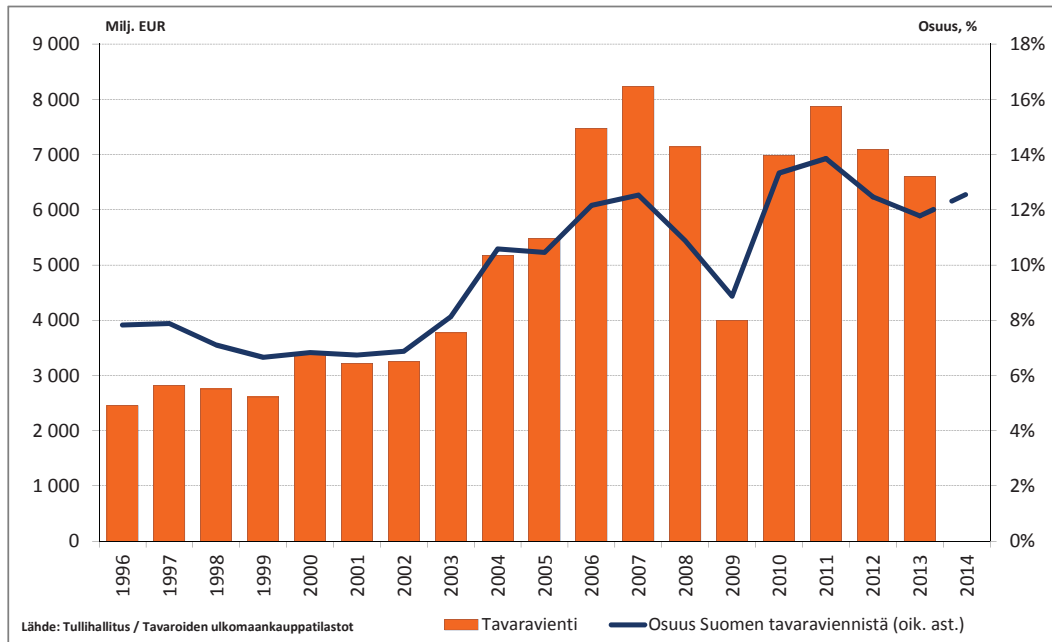
Metallien jalostuksen kiinteät investoinnit Suomessa olivat vuonna 2013 reilut 400 Milj. euroa. Investoinnit ovat kehittyneet viime vuosina muuta teollisuutta myönteisemmin ja metallien jalostuksen investointiaste onkin teollisuuden keskiarvoa korkeampi. Vuodelle 2013 ei kuitenkaan kirjautunut yhtään suurta kertainvestointia ja siksi luku on jonkin verran alhaisempi aikaisempiin vuosiin verrattuna. Alan T&K-investoinnit ovat pysyneet viime vuosina noin 50 miljoonan euron tuntumassa.

Suomalaisten metallienjalostajayritysten henkilöstö kotimaassa ja tytäryrityksissä ulkomailla

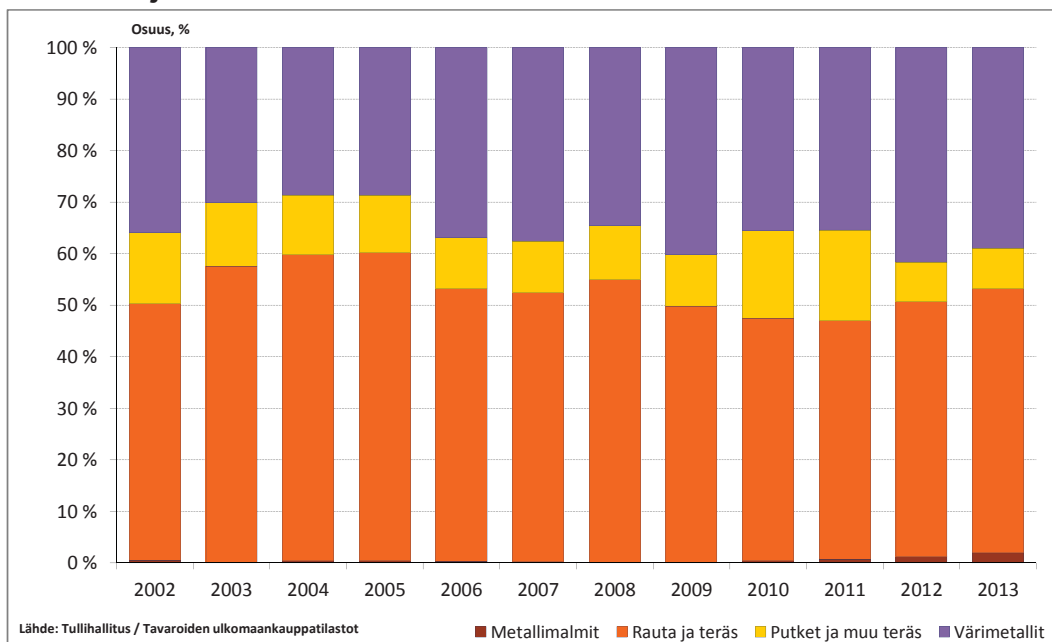
Metallien jalostuksella on ollut jo pitkään enemmän henkilöstöä tytäryrityksissä ulkomailla kuin Suomessa. Muista teknologiateollisuuden toimialoista poiketen ulkomaanhenkilöstö keskittyy Länsi-Eurooppaan, jossa on 45 % ulkomaan henkilöstöstä. Keski- ja Itä-Euroopassa henkilöstöstä on 24 % ja Aasiassa 10 %.

Metallien jalostuksen tavaravienti Suomesta, käyvin hinnoin

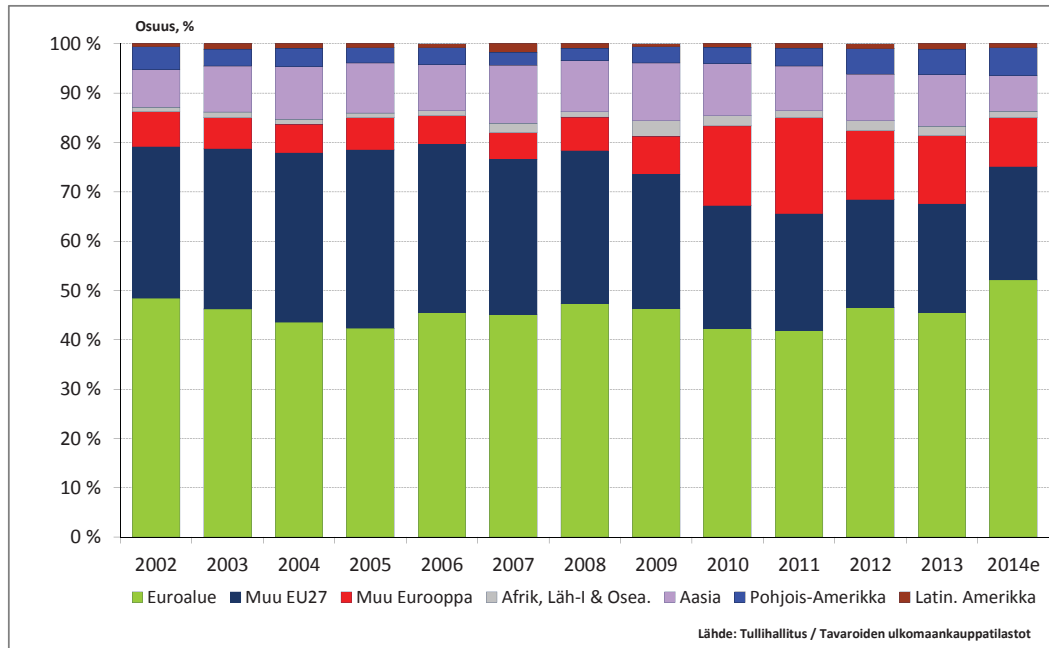
Vuonna 2013 metallien jalostuksen tavaravienti Suomesta oli n. 6,6 Mrd. euroa. Laskua vuodesta 2012 kertyi n. 0,5 Mrd. euroa. Metallien jalostuksen vienti oli vuonna 2013 1,6-kertainen tuontiin nähden, nettoviennin ollessa noin 2,5 Mrd. euroa. Suomeen tuotiin metallimalmeja vuonna 2013 n. 1,6 miljardilla eurolla, viennin ollessa reilut 100 miljoonaa euroa. Metallien jalostuksen vientiosuus Suomen tavaraviennistä oli vuonna 2013 noin 12 prosenttia, eli lähes joka kahdeksas vientieuro tuli metallien jalostuksen tuotteista.

Metallien jalostuksen tavaraviennin rakenne alatoimialoittain

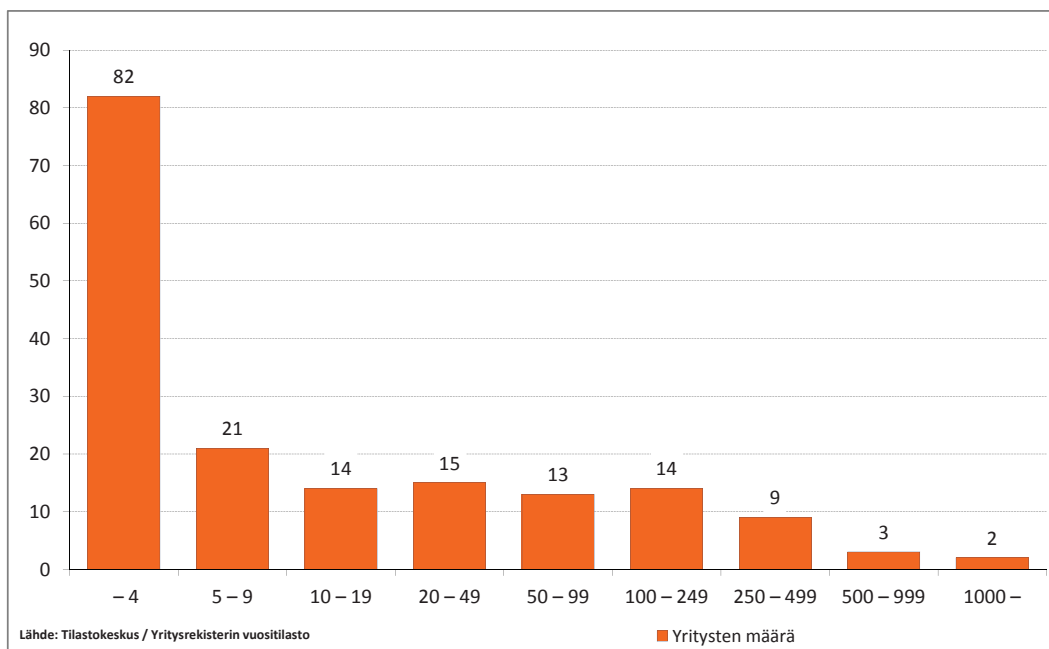
Putkien viennin määrä kasvoi vuonna 2011 Nord Stream -hankkeen myötä. Aiemmin lähes olematonta suurten öljy- ja kaasuputkien tuontia kertyi vuosina 2009–2011 noin 1,2 Mrd. euroa. Vuosina 2010–2011 putket näkyvät 1,4 Mrd. euron viennin kasvuna.

Metallien jalostuksen tavaraviennin rakenne vientialueittain

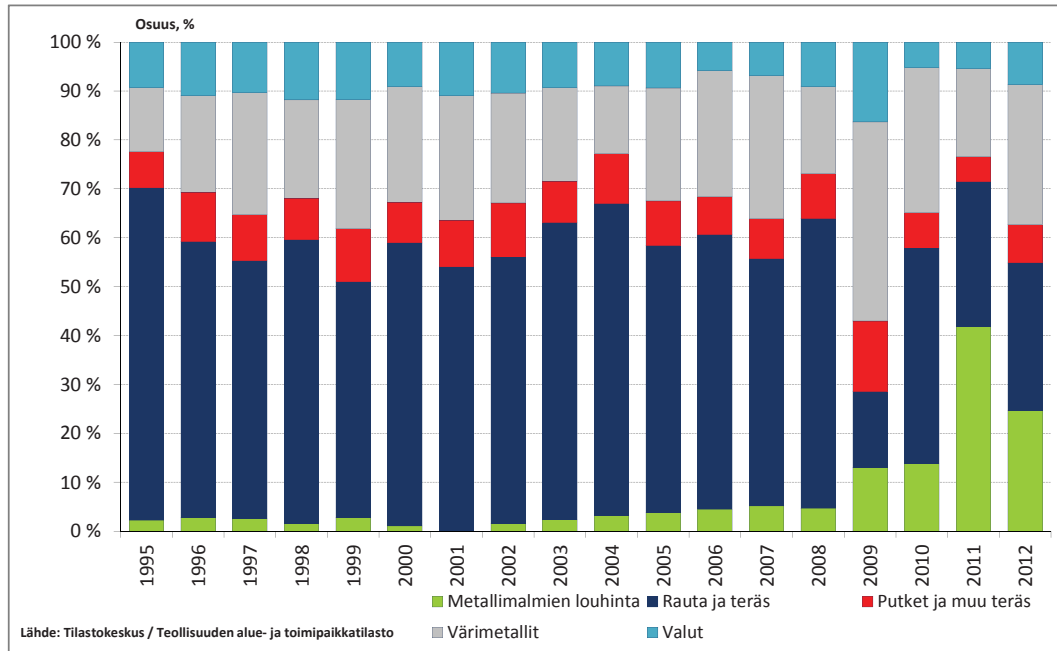
Metallien jalostuksen vienti painottuu voimakkaasti Eurooppaan. Tärkeimmät vientimaat vuonna 2013 olivat Alankomaat (21 %), Saksa (13 %), Ruotsi (13 %), Venäjä (5 %) ja Sveitsi (5 %). Euroopan ulkopuolelle vuonna 2013 meni 19 % viennistä. Metallien jalostuksen tuotteita tuotiin Suomeen eniten Ruotsista (18 %), Perusta (9 %), Saksasta (8 %), Etelä-Afrikasta (7 %) ja Brasiliasta (6 %).

Metallien jalostuksen yritykset henkilöstön määrän mukaan vuonna 2012

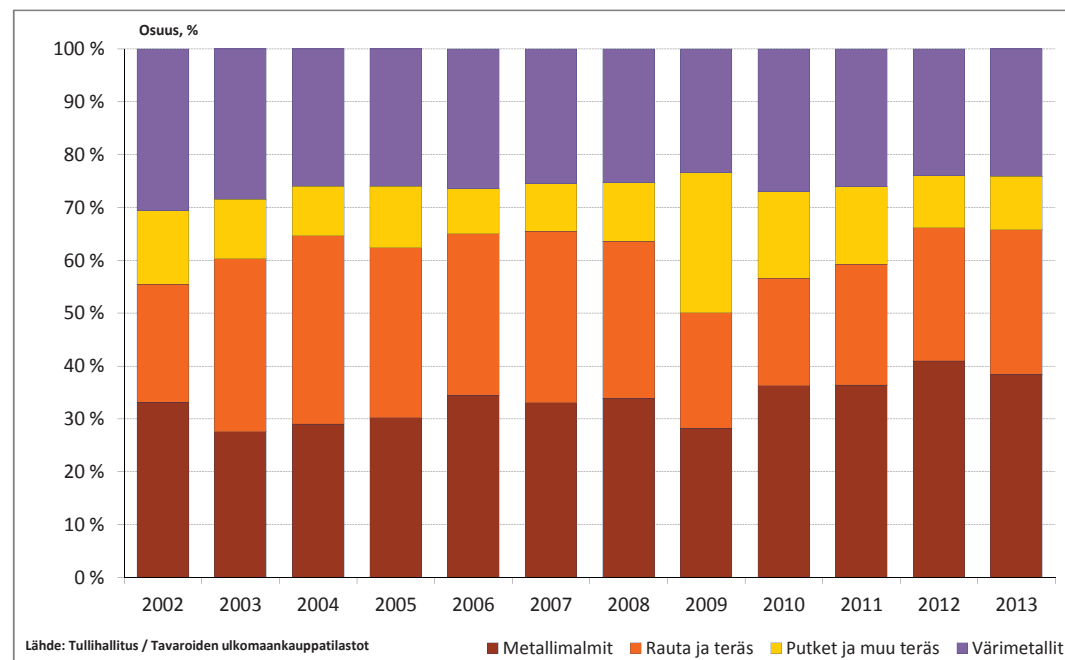
Suomessa oli vuonna 2012 173 metallien jalostuksen yritystä. Toimialan kaksi suurinta yritystä kattoivat 41 % koko toimialan henkilöstöstä. Suuret, yli 250 henkeä työllistävät yritykset kattoivat henkilöstöstä 77 % eli toimiala on huomattavasti muuta teknologiateollisuutta keskittyneempi suuryrityksiin, vaikka pieniäkin yrityksiä on erityisesti valimopuolella runsaasti.

Metallien jalostuksen jalostusarvon jakauma Suomessa alatoimialoittain

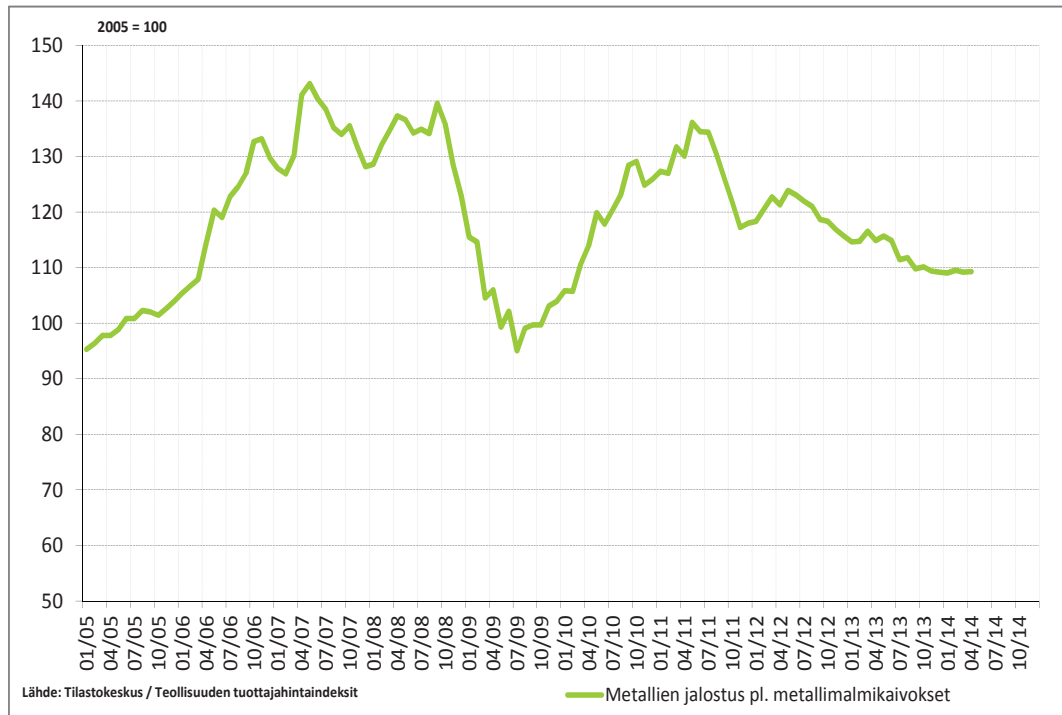
Raudan ja teräksen tuotanto on 2000-luvulla kattanut noin 60 % metallien jalostuksen jalostusarvosta. Metallimalmien osuus kasvoi merkittävästi vuonna 2011 mutta laski reilusti heti seuraavana vuonna.

Metallien jalostuksen tavaratuonnin rakenne alatoimialoittain

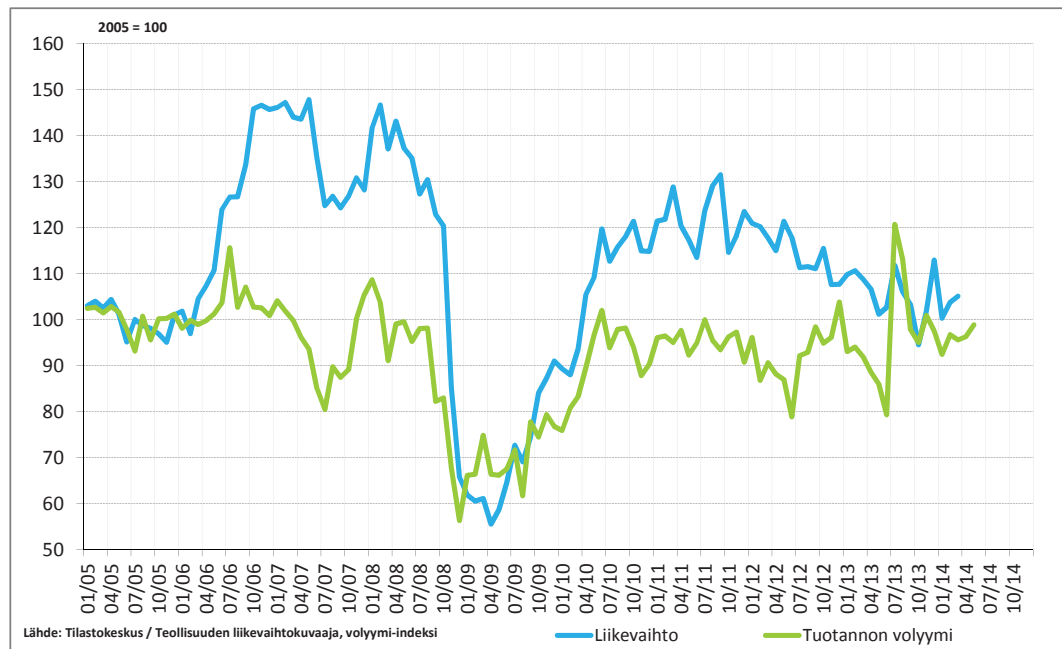
Suomeen tuodaan runsaasti metallimalmeja viennin ollessa melko pientä. Metallimalmien osalta ulkomaankaupan tase onkin vahvasti alijäämäinen. Tuotu malmi kuitenkin jalostetaan Suomessa ja myydään eteenpäin jolloin koko metallien jalostuksen ulkomaankaupan tase on vahvasti ylijäämäinen.

Metallien jalostuksen tuottajahintojen kehitys

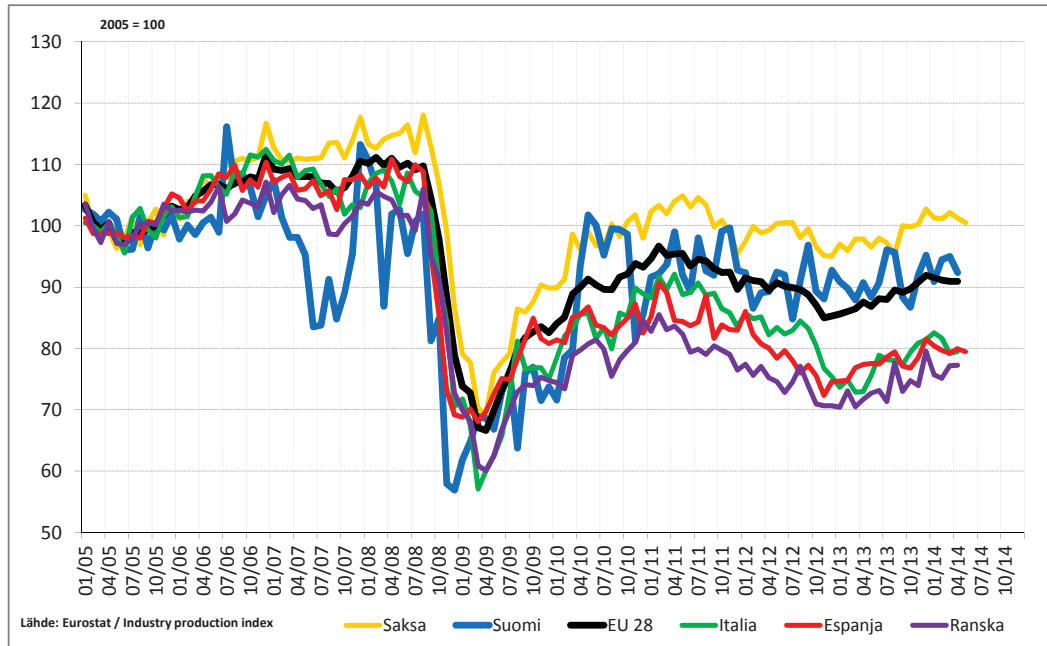
Metallien jalostuksen tuottajahinnat ovat laskeneet lähes yhtäjaksoisesti vuoden 2011 puolivälistä, aina tähän päivään asti. Näin pitkä lasku yhdistettynä koviin kustannuspaineisiin, ei ole ollut yrityksille helppo yhtälö. Hintojen lasku on kuitenkin hiukan taasaantunut viime vuoden lopulla ja alkuvuonna 2014. Globaalin talouden lievän elpymisen jatkuessa myös metallien jalostuksen tuottajahinnat saattavat lähteä lopulta pieneen nousuun pitkän laskun jälkeen.

Metallien jalostuksen liikevaihdon ja tuotannon kehitys Suomessa

Globaali taantuma iski Suomen metallien jalostukseenkin vuoden 2008 viimeisen neljänneksen aikana äärettömän kovaa. Muutoin metallien jalostuksen liikevaihtoon on vaikuttanut huomattavasti enemmän hintojen kuin tuotantomäärien muutokset. Viime vuosina tuotanto onkin ollut jopa pienessä nousussa, liikevaihdon samaan aikaan laskiessa.

Metallien jalostuksen (pl. metallimalmikaivokset) tuotannon volyymin kehitys Euroopassa

Käypähintaisella jalostusarvolla mitaten Euroopan merkittävimmät metallienjalostajamaat ovat Saksa (32 %) (toimialan osuus jalostusarvosta EU28:ssä vuonna 2011), Italia (12 %), Espanja (10 %)*, Ranska (11 %), Itävalta (5 %), Ruotsi (4 %), Iso-Britannia (4 %) ja Belgia (4 %) (* Espanjan osalta tieto vuodelta 2009). Erityisen pahasti taantumasta kärsinyt Suomen metallien jalostuksen tuotanto on viime vuosina kehittynyt kohtalaisesti muuhun Eurooppaan verrattuna.

Muuttuja	Yksikkö	Koko kansantalous		Metallien jalostus	
		Arvo 2013	13/12, %	Arvo 2013	13/12, %
Liikevaihto	Milj. EUR	384 517	-0,4 %	8 840	-5,9 %
Jalostusarvo	Milj. EUR	173 087	0,8 %	1 735	15,6 %
Kiinteät investoinnit	Milj. EUR	36 402	-3,8 %	435	-52,0 %
T&k-investoinnit	Milj. EUR	6 194	-4,2 %	50	2,0 %
Kokonaistyövoimakustannukset	Milj. EUR	100 897	0,6 %	883	-3,0 %
Työlliset	Henkeä	2 499 500	-1,5 %	15 800	-7,1 %
Henkilöstö ulkomailla	Henkeä	-	-	23 935	-13,7 %
Tavaravienti	Milj. EUR	56 027	-1,5 %	6 600	-6,9 %
Tehdyt tunnit	Milj. h	4 107	-1,9 %	24,4	-4,7 %
Tuottavuus	EUR/h	42,1	0,6 %	71,1	31,9 %

Käsitteistä ja määritelmistä

Metallien jalostus on tässä rakennekatsauksessa määritelty kattamaan TOL2008-toimialat 07 ja 24. Liikevaihdon estimaattorina on käytetty kansantalouden tilinpidon tuotosta ja jalostusarvon estimaattorina arvonlisäystä.

Tilastotietoa standardi-terästuotteiden sekä värimetallien hinnoista saatavilla erillisestä raportista osoitteesta: <http://www.teknologiateollisuus.fi/fi/palvelut/raportit.html>

Lisätietoja alan viennistä löytyy Teknologiateollisuuden Vientiraportista osoitteesta: <http://www.teknologiateollisuus.fi/fi/palvelut/raportit.html>

Lähteinä on käytetty seuraavia tilastoja:

Eurostat

Industry Production Index, National Accounts, Structural Business Statistics

Teknologiateollisuus ry

Neljännesvuosittainen henkilöstötiedustelu, Henkilöstö tytäryrityksissä ulkomailta -tilasto

Tilastokeskus

Kansantalouden tilinpito, Yritysrekisterin vuositilasto, Teollisuuden alue- ja toimipaikkatilasto, Tutkimus- ja kehittämistoiminta -tilasto, Teollisuuden liikevaihtokuvaaja ja Teollisuustuotannon volyyymi-indeksi

Tullihallitus

Tavaroiden ulkomaankauppatilasto

TEKNOLOGIATEOLLISUUS RY / THE FEDERATION OF FINNISH TECHNOLOGY INDUSTRIES METALLINJALOSTAJAT RY / ASSOCIATION OF FINNISH STEEL AND METAL PRODUCERS				
Postiosoite Postal Address	Käyntiosoite Visiting Address	Puhelin (vaihe) Tel. (switchboard)	Faksi Facsimile	Internet
PL/P.O. Box 10 FI-00313 Helsinki	Eteläranta 10 FI-00130 Helsinki	09 192 31 +358 9 192 31	09 624 462 +358 9 624 462	www.teknologiateollisuus.fi www.teknologiateollisuus.fi/metallinjalostajat